

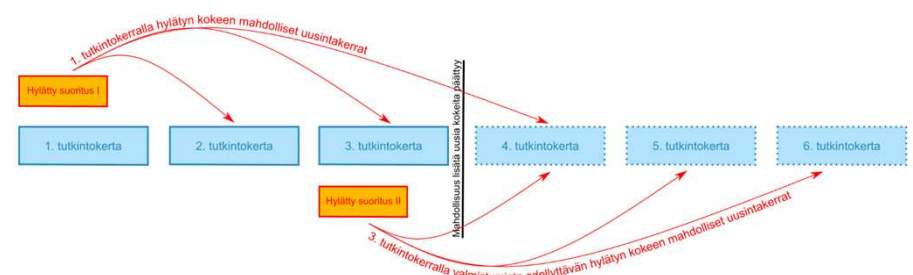


# YO-info 2023 kevät

24.1.2023

# Uuden tutkintorakenteen mukainen info

- Tämä yo-info on uuden yo-tutkintorakenteen mukainen ja koskee niitä kokelaita, jotka aloittavat tutkinnon keväällä 2022 tai sen jälkeen.



- YTL:n sivuilla syksyn kokelaille [info](#), jossa huomioidaan sekä vanhan että uuden tutkinnon rakenne ja ohjeet.

# Koepäivät ([k2023](#))

## Kevään tutkinnon koepäivät

- ti 14.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
- to 16.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (ENC, SAC, RAC)
- pe 17.3. äidinkieli ja kirjallisuus(suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
- ma 20.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä (ENA)
- ke 22.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 24.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- ma 27.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (RUA, RUB)
- ke 29.3. uskonto, elämäntietä, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

# Valmistautuminen

- tutustu netissä kohteeseen [abitreenit](#)
- tee päivittäinen realistinen lukusuunnitelma: suunnittele myös lepo-
- käy läpi kaikki aiheet
- tee tehtäviä, vanhoja yo-kokeita
- laita kaikki tarpeellinen valmiiksi edellisenä iltana
- lepää
- rentoudu
- syö hyvä aamupala kotona
- Ota mukaan paljon hyvää syömistä ja juomista
- Istuintyyny, villasukat, mukavat vaatteet

Abitreenit Valmistautuminen

Englannin suuri kuuntelukokonaisuus: treenaa näillä eri vaikeustason harjoituksilla yo-kokeeseen

© Julkaisu 07.02.2022 18:00



# Osallistumisoikeus

- Sinulla on osallistumisoikeus, kun olet suorittanut
  - pakolliset kurssit aineessa, jonka kokeeseen osallistut
  - K-merkintä ei kelpaa suoritukseksi (4 lasketaan tässä kohdin suoritukseksi)
  - kolme lukiokurssia (tai 6 op) vieraassa kielessä, jossa ei ole pakollisia kursseja (esim. B3-kielet SA ja RA)
  - äidinkielessä pakolliset kurssit ennen ensimmäiseen äidinkielen kokeeseen osallistumista

# Välineet

- Sinulla tulee olla mukana tietokone, tietokoneen virtajohto ja kuulokkeet (ei langattomia laitteita). Tarvittaessa verkkojohtopaikka (sovitin) ja USB-hub (jos USB-paikkoja koneessa vain yksi).
  - Harjoittelutilaisuus (Vesa Karjalainen)
    - Harjoittelu- ja testitilaisuus järjestetään to 9.3. kello 12-14 luokassa H15
    - Sinun tulee osata käynnistää oma tietokoneesi USB-muistitikulta (ns. boottaus).
    - Ota mukaasi tavanomaiset välineet, kuten kyniä, (viivoittimia, harppeja) jne.

# Välineet, eväät ja vaatetus

- Koetilaan **ei saa tuoda** papereita (esim. nenäliinoja tai eväskääreitä), matkapuhelimia, älykelloja, langattomia laitteita (kuten Bluetooth-kuulokkeita tai -hiiriä) tai muita elektronisia välineitä.
- Jätä **lääkkeet** valvojan pöydälle omalla nimelläsi varustettuina.
- Ota omat **eväät** (koulu ei tarjoa). Eväät läpinäkyviin muovikääreisiin.
- **Luonnospaperit** koululta (kokelaan tulee kirjoittaa käytettyihin papereihin nimikirjoitus ja nimenselvennös)
- Vaatteissa ja eväissä ei saa olla mitään tekstejä.
- Mukaan saa myös ottaa oman käsidesin (tekstit piilotettuna) sekä maskeja läpinäkyvässä pussissa + läpinäkyvä pussi käytetyille maskeille.

# Ennen koetilaisuuden alkua

- Koululla on oltava klo 8.10.
- Kokeet järjestetään luokissa H15 tai H16.
- Jätä ulkovaatteet, puhelin (sammutettuna/äänettömänä lentotilassa) ja muut tavarat lokeroosi tai myöhemmin luokkien eteen naulakoille (väliovi on lukittu, mutta tavarat ovat omalla vastuulla).
- Eväät yms. tarvikkeet laitetaan ruokalassa mustaan rasiaan, jonka jälkeen ne näytetään valvojalle.
- Valvojien ohjeiden mukaisesti siirrytään luokkien H15 ja H16 eteen ja jätetään takit yms. tavarat naulakkoon.
- Valvoja osoittaa ovelta oman paikan luokassa.  
**HUOM!** Luokkaan ei saa viedä muuta kuin tietokoneen, tarkistettut eväät sekä muita Yo-kokeiden aikana tarvittavia välineitä.
- Merkintöjä ei saa tehdä paperille tai tietokoneelle ennen kokeen alkua eikä kokeen ollessa keskeytynyt.
- Ennen kokeen alkamista aineenopettaja voi antaa ohjeita koetta varten.
- Valitse oikea koe, oikea kieliversio ja oikean tasoinen koe (väärä koesuoritus hylätään).



# Koetilaisuus

- Koe alkaa klo 9 ja päättyy klo 15. (+ YTL:n myöntämä lisäaika/ kaksi lyhyen kielen koetta)
- Koetilasta ei saa poistua ennen klo 12:ta.
- Kokelas **ei saa suurentaa kirjasinkokoa** vastauksia sisältävissä ikkunoissa ilman etukäteen annettua erityisjärjestelypäätöstä.
- Viittaa, jos sinulla on asiaa valvojalle (lattialle pudonneet tavarat, wc-käynti, ongelmatilanteet).
- Kokelaan tulee kytkeä näytönsäästäjä WC-käynnin ajaksi.
- Kokelaan on kirjoitettava vastaus koetehtävässä osoitettuun tilaan. Kokelas voi luonnostella samanaikaisesti vastauksia useampaan koetehtävään.
- Ennen kokeen päättämistä kokelas valitsee koetehtävien vastauksista ne, jotka hän haluaa jättää arvosteltavaksi ja poistaa tietokoneelta kaiken niistä vastauksista, joita hän ei halua mukaan arviointiin.

# Koetilanteessa

- Silmäile kysymykset läpi
- Älä ajattele liian vaikeasti
- Hahmottele vastauksia paperille
- Pidä taukoja, käy vessassa vaikei olisikaan hätä

# Kokeen keskeytyessä

- Jos koe keskeytyy **kokelaasta riippumattomasta syystä**, keskeytynyt koeaika hyvitetään.
- Valvoja **ei saa neuvoa** kokelasta tietokoneen, varatietokoneen tai koejärjestelmän käytössä (poikkeukset on kuvattu *Valvojan ohjeessa*).

# Kokeen päättyessä

- Mikäli kokelas ei halua, että hänen vastauksensa arvostellaan, hänen on koetilaisuudessa poistettava kaikki sisältö kyseisen tehtävän vastauskentistä. (Ylimääräinen koevastaus jättää parhaan pistemäärän tuottavan vastauksen huomiotta)
- Kun olet suorittanut kokeen, poistu koejärjestelmästä, sammuta tietokone, irrota USB-muisti ja toimita se valvojalle.
- Palauta luonnokset (nimikirjoitus, nimenselvennös).

# Vilppi ja tutkintojärjestyksen rikkominen

- Jos kokelas syyllistyy **vilpilliseen menettelyyn** tai **vilpin yritykseen** taikka **avustaa** siinä, kaikki kyseisen tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja kokelas menettää oikeutensa osallistua muihin meneillään olevan tutkintokerran kokeisiin.
- Jos kokelas **häiritsee** koetilaisuutta tai muuten **rikkoo järjestystä** koetilaisuudessa, eikä rehtorin tai opettajan kehotuksesta huolimatta lopeta menettelyä, hänen koesuorituksensa katsotaan hylätyiksi. Jos menettely on **toistuvaa** tai aiheuttaa **merkittävää haittaa** muiden kokelaiden koesuorituksille, kaikki tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja kokelas menettää oikeutensa osallistua myöhempisiin saman tutkintokerran kokeisiin. Jos menettely on **erityisen vakavaa** ja **haitallista**, kokelas menettää oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.
- Räikeimmissä tapauksissa sovelletaan rikoslakia, vahingonkorvausvelvollisuutta, rikosperusteista menettämisseuraamusta ja tehdään rikosilmoitus poliisille.

# Ohjeet

- Kertaa YTL:n [tietoa syksyn kokelaille](#)
- Lue [Kokelaan ohje](#)
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit (<https://cheat.abitti.fi>)
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori (<https://math-demo.abitti.fi>).

# Ohjeita koeympäristön käyttöön

- [Ikkunoiden ja välilehtien järjestäminen](#): Näin järjestät kaksi ikkunaa tai välilehteä vierekkäin.
- [Kuvankaappauksen liittäminen vastaukseen](#): Näin liität erillisillä ohjelmilla (esim. LibreOffice, Geogebra) tekemiäsi tiedostoja vastaukseesi kuvankaappauksen avulla.
- [Tiedostojen tallentaminen](#): Näin tallennat tiedostoja. Esimerkkinä tiedoston talletus LibreOffice-ohjelmassa.
- [Poistetun tekstin palauttaminen](#): Näin palautat poistamasi tekstin tai perut tekemäsi muokkauksen.

Ohjevideot löytyvät koeympäristön aputoiminnosta, jonka löydät näytön yläreunasta kysymysmerkki-ikonia napsauttamalla!

# Sairastuminen

Koronavirustilanne edellyttää kaikilta vastuullista toimintaa THL:n ja paikallisten terveysviranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti. Omasta ja muiden terveydestä huolehtimisen pitää olla etusijalla.

- Ota yhteyttä kokeen järjestäjään, jos sairastut ennen koetta
  - Puh. 050 5091050 (apulaisrehtori)
  - Puh. 050 509 1046 (koulusihteri)
  - Puh. 050 5091047 (kouluterveydenhoitaja)
- **Jos kokelas sairastuu ennen koetta**
  - Kokelas ilmoittaa poissaolosta rehtorille ja voi halutessaan toimia [ilmoittautumisen mitätöinnistä annettujen ohjeiden mukaisesti](#).
- **Jos kokelas sairastuu kesken kokeen**
  - hänen kokeensa voidaan keskeyttää tilanteen selvittämisen ajaksi. Jos kokelaalla on koronavirustartuntaan viittäviä oireita, hänelle voidaan antaa maski ja hänet ohjataan erilliseen tilaan tilanteen selvittämisen ajaksi. Jos kokelas ei voi jatkaa koetta, kokelas päättää kokeen tai tarvittaessa valvoja huolehtii kokeen päättämisestä.
- [Koronaviruksen leviämiseen varautuminen \(YTL\)](#) yksityiskohtaista tietoa ja ohjeita



# Tulosten tarkistaminen tai oikaiseminen

- Kokelas saa nähtäväksi tutkintokerran arvostellut koesuoritukset Oma Opintopolku - palvelussa, kun tulokset on lähetetty lukioon.
- Jos YTL:n ilmoittama tulos vaikuttaa virheellistä, rehtori/opettaja voi esittää lautakunnalle **tarkistuspyynnön**.
- Voit tehdä [oikaisuvaatimuksen](#) YTL:lle, jos epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe. Hakemus jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun arvostelu on ollut nähtävillä. (Oikaisuvaatimus on maksullinen (50€ v.2023), maksu palautetaan jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pistemäärän korottamiseen.)

# Hylätyn kokeen uusiminen

- **Hylätyn kokeen** saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.
- **Tutkinnon suorittanut** saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa. Kun uusia hylätyn kokeen, voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintosi pakollisiin kokeisiin sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe.
- Kokelas **voi lisätä tutkintoonsa uusia aineita**, jos hänellä on tutkintokertoja käyttämättä. Tämä voi helpottaa tutkinnon suorittamista.
  - Jos et saa tutkintoa suoritettua hyväksytysti annetussa ajassa, tutkintosi hylätään. Voit halutessasi sisällyttää hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet uuteen, keväällä 2022 tai sen jälkeen aloitettuun tutkintoon. Hyväksytysti suoritettuja kokeita voi sisällyttää uuteen tutkintoon kuudelta edelliseltä tutkintokerralta. Tätä vanhempia kokeita ei voi sisällyttää uuteen tutkintoon. Kukin uuteen tutkintoon sisällytetty koe poistuu tutkinnosta kuuden tutkintokerran jälkeen, jos tutkintoon vaadittavien kokeiden suorittaminen on edelleen kesken.

# Hyväksytyn kokeen uusiminen ja tutkinnon täydentäminen

- saat uusia hyväksytyn kokeen niin monta kertaa kuin haluat ja silloin kuin haluat riippumatta siitä, milloin koe on suoritettu
- kun olet suorittanut yo-tutkinnon, voit täydentää sitä uusilla kokeilla, joista saat erillisen todistuksen

# Kompensaatio

- Kompensaation vuoksi sinulla on mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi, vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin pakollisesta kokeesta, mikäli saat riittävästi kompensatiopisteitä yo-todistukseesi kokeiden arvosanoista.
- Huom: äidinkielessä tulee olla suoritettuna sekä lukutaidon että kirjoitustaidon koe, jotta kompensatiota voidaan käyttää.
- Huom: voit lisätä tutkintoosi uusia kokeita, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa.
- Jos haluat kieltää kompensaation, siitä on ilmoitettava rehtorille kirjallisesti (syksyn tutkinnossa 21.10. ja kevään tutkinnossa 4.5.).

# Ylioppilastutkintotodistus

- YO-todistus lähetetään lukioon, kun olet suorittanut hyväksytysti kaikki **viisi koetta** ja lisäksi saanut **lukion päättötodistuksen**.
- Jos tutkinnon valmistumisen jälkeen täydennät tutkintoa uusilla kokeilla tai uusit jonkin kokeen, saat näistä kokeista erillisen todistuksen.



# Syksyn tutkintoon ilmoittautuminen

- Lukion opiskelijat ilmoittautuvat syksyn 2023 tutkintoon Wilmassa
  - Aika ilmoitetaan lukion kotisivuilla ja Wilmassa. Kevään ylioppilaat ilmoittautuvat syksyn tutkintoon viimeistään 5.6.
    - Ohjeistus (opinto-ohjaaja Raija Markkanen)
  - **Ilmoittautumishakemus tulostetaan ja allekirjoitetaan** sekä palautetaan opinto-ohjaajalle (ja sen jälkeen rehtorille). Tarkista, että tiedot ovat oikein!
  - Tulosta samalla myös **yo-suunnitelma**, jos tutkinto on kesken.
  - Ilmoittautuminen on **sitova**. Jälkikäteen ei voi muuttaa aineyhdistelmiä, pakollisuutta/ylimääräisyyttä eikä kokeen tasoa. Jos jäät pois kokeesta, johon sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi.
  - Määräajan päätyttyä ilmoittautuminen vaatii erityisen painavia syitä.

# Kevään päivämääriä

- to 16.2. oppiaineiden puuttuvien suoritusten oltava valmiita kevään yo-kokeisiin
- ti 21.2. klo 12.45 abien välitodistus noudettava ryhmänohjaajilta
- to 13.4. viimeinen ilmoittautumispäivä abien uusintakuulusteluun
- to 27.4. klo 16-19 (abien) uusintakuulustelu
- Oppiaineen oppimäärän ollessa valmis korotusmahdollisuus vain koskee **koko oppimäärää**(yksittäisiä kursseja ei voi korottaa).
- pe 28.4. kaikkien suoritusten oltava valmiita päättötodistuksen saamiseksi
- to 4.5. nimen julkaisukielto allekirjoitettuna rehtorille
- to 4.5. kompensatiokielto allekirjoitettuna rehtorille
- to 4.5. jätettävä kansliaan anomus numeroarvosanan muuttamisesta suoritusmerkinnäksi
- ti 16.5. yo-tulokset lukiossa
- ke 17.5. yo-tulokset Oma Opintopolku -palvelussa
- pe 2.6. klo 14.00 yo-juhlan harjoitus liikuntahallissa (lakit mukaan!)
- la 3.6. klo 10.30-12 yo-juhla liikuntahallissa

# Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

- Toissijaisesti koesuoritusta heikentävä syy otetaan huomioon poikkeavalla arvostelulla, jos kokelas on saamassa kokeesta hylätyn arvosanan.
- Poikkeavaa arvostelua sovelletaan vain, jos erityisjärjestelyitä ei voida pitää riittävinä turvaamaan kokeen yhtäläisiä suorittamismahdollisuuksia, riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty.



# Tutustu myös näihin

- YTL:n [sivuilla](#)
- [Digitaalisen ylioppilaskokeen ohje](#)
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit (<https://cheat.abitti.fi>)
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori (<https://math-demo.abitti.fi>).
- [Koronaviruksen leviämiseen varautuminen \(ylioppilastutkinto.fi\)](#) (17.8.2022)

# Lisää tietoa

- [Ylioppilastutkintolautakunnan yleiset määräykset ja ohjeet \(13.5.2022\)](#)
- [Uusi tutkintorakenne avaa uusia mahdollisuuksia](#)
- [Kevään 2022 tutkintouudistus](#)
- [Tietoa kokelaille \(2023\)](#)
- ILMO-työkalun avulla voi kokeilla, millaisilla aineyhdistelmillä ylioppilastutkinnon voi suorittaa uuden tutkintorakenteen mukaisesti (<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>)